

ELŐFIZETÉSI ÁR

szétküldéssel helyben
vagy vidékre:Egész évre . . . 14 frt — kr.
Félévre 7 frt — kr.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:

iskola-utca, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a
kiadóhivatal mérsékelt árjegy-
zék szerint számít.

SZERKESZTŐI IRODA:

iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.

Bérmertetlen levelek csak
ismert kéztől fogadtatnak el.

Ostrom a jogállam ellen.

Szeged, nov. 27.

Legközelebb hangsúlyoztuk e helyen, minő mélyreható megdöbbenést keltett jogász körökben az a merénylet, mely Tisza Kálmánnak „a törvényhatóságokról” szóló javaslatában foglaltatik. És ime, a főváros ügyvédi köre már is kifejezést adott e megdöbbenésnek, mozgalmat indítva a főispáni hatáskör olyan kiterjesztése ellen, hogy a modern adminisztrator beavatkozhassék az igazságszolgáltatás menetébe, egyes konkrét esetekre nézve fölvilágosítást követelhesen a bíraktól, jelentést tehessen a bíróságok eljárásáról a szakminiszternek, fölügyeleti joggal bírjon a törvényszékek-nél és a bírák kinevezésére vagy elöléptetésére nézve kijelölési joggal ruháztassék föl.

Hallatlan ilyen dolgot még csak kigondolni is. A tulkapás és az elbizakodottság netovábbja az, ami nyilatkozik e képtelen törvényjavaslatban, mely fölforgatja az 1869. évi IV. alapító törvény legfőbb elveit, hogy: „az igazságszolgáltatás a közigazgatástól elkülönítettik” és hogy: „sem a közigazgatási, sem a bírói hatóságok egymás hatáskörébe nem avatkozhatnak.”

Azt igazán nem hitte volna senki, hogy ezeket az elveket még védelmezni kelljen valaha magyar kormány ellenében. Nem hitte volna senki, hogy lesz egy kormány, mely fölforgatni akarja azt, amit a bíróságok szervezése előtt is önkényt respektált a miniszterek és főispánok jogi érzete és lelkiismerete. Mert arra csakugyan nem volt eset 1872. előtt sem, hogy a közigazgatási ha-

tóság bírói személyeit ezen funkcióikban befolyásolni vagy fölügyelet alá vonni próbálta volna valaki.

A Tisza-kormánynak kellett előállni ezzel a kísérlettel is. Annak a kormánynak, mely hatalmi körét ki akarja terjeszteni mindarra, ami él és mozog ebben az országban.

Nem volt elég, hogy az állami tisztviselők pártpolitikai megkerítésének gyakorlatát a legszemérmertlenebb módon üzték minden választásnál. Nem volt elég, hogy a főispánok tényleg evidenciában tartották a bírói személyzet politikai hitvallását és viselkedését, intim jelentéseket téve a szakminisztereknek arról, mely tisztviselők érdemlik az előléptetést kortes-szolgálatok után. Nem volt elég, hogy a kincstár egyes pöreiben esetenként és egyenként kapacitálták a bírakat. Mindezzel nem éri be a hatalom-vadászatban telhetetlen miniszterelnök. Törvényt akar rá szabni, hogy a kormány fölötté álljon a bíró hitének, lelkének, meggyőződésének, hogy fölötté álljon az igazságnak is, ha kell.

De ez egyszer tullött a célzon a miniszterelnök és éppen jubileumának lármás ünnepén fog arra ébredni, hogy ahol annyi mindent alku tárgyává tett már, ebben az országban nem eladó a jogérzet.

Az ügyvédek szállanak sikra elsőnek a legujabb merénylet ellen. Az ügyvédek azok, kik ez esetben képviselik a nemzet megtámadott jogérzetét, akik hangot adnak a megriasztott társadalom rémületének, föltéve a soha jogosultabban föl nem tett kérdést: quousque tandem?...

Igen helyesen, azt akarja a bu-

a holttest mellett álló baka — pedig ezek a tisztelt komisz baka urak dumálni szeretnének veled egy kicsit.

— Hagyjátok békén szegényt. Szörnyen meg van ijedve, hogy rapportra „stim-melik”, amért agyonlötötte magát.

Egy vén cigány baka ráborult a holttestre s elkezdett keservesen ordítani:

— Oh én szépséges Pista lelkem, szívem rubintja. Minek is születél a világra, hogy ilyen keserves sorsra juss. Vagy ha már megszületél, minek születél bakának, születél volna inkább ártatlan malaczkának...

A társaság röhögött.

— Vén akasztóta, — mondogatták. Jó volna ugy-e a kész malaczcsecsenye? S hasonló durva tréfákkal mulatta magát a baka csapat.

— Ki az a legény? kérdém az egyik bakát.

— Infanterist Stefán Barna, a mi kompániánkból.

Közelebb mentem a holttesthez. Csakugyan Barna Pista volt.

— Mért löhette meg magát? szoltam sajnálkozva.

— Alighanem meg akart halni, — felelt a tizedes komoly pofával.

— Ráunt a „czakkumpakra”, (bab-leves.)

— Vagy egy „kutyamosóval” (tishti szolgálja) látta sétálni a szeretőjét.

— Kár volt érte, mondogatták többen. Ekkora bolondot nem fogunk egyhamar.

— Akkor se haragudott meg, mikor csillagot rugattunk vele.

— Vagy mikor az ágyát megszalajtottuk.

dapesti ügyvédi kar, hogy az ország összes ügyvédsége tiltakozzék az ügyvédi kamarák utján ezen vakmerő tett ellen, mely a bírói függetlenséget és a közönség jogi biztonságát szándékozik konfiskálni a főispánok s hozzá olyan főispánok számára, kik nem lesznek többé önállóan gondolkozó méltóságok, hanem lesznek egyszerűen a kormány-nak készséges, engedelmes szolgálói.

De ha látható és a félhivatalos lapokban rögtönösen nyilatkozó sikere nem lenne az ügyvédek föl-lépésének, a mozgalomnak nem szabad, nem lehet itt megállania. Maguk a bírói kar tagjai kell, hogy demonstráljanak a méltóságuk és önértékük ellen intézett támadásra.

Sajnos tapasztalás volt az, hogy az állami tisztviselők s köztük a bírák is tulnyomó nagy számban uszályhordozói voltak a kormány-nak és állásukkal össze nem férő kortes üzemekbe avatkoztak, csak hogy megnyerjék azok kegyét, kiktől előhaladásuk függ. Hova lennének már most, ha a főispán egyenesen fölöttes közege volna az állami tisztviselők karának és kandidációnális jogot gyakorolna mindazok fölött, kik vidéken, ugyszólva vezetik a társadalmat!

A kormány, vagy (hiszen a többi miniszterek majd mind ingadoznak állásaikban) helyesebben Tisza Kálmán azt akarja elérni, hogy a hatalom örökké az ő kezében legyen. De, ismételjük, ez egyszer tullött a célzon. Arra a főispánokról szóló új törvényjavaslatra föl kell ébredni az alvó lelkiismeretnek is ama kérdésre: hogy hova, meddig?

— Nagy mamlasz volt ő kelme világléteben.

Ezek az emberek, akik az öngyilkost körülállták, mind kenyeres pajtásai voltak az elhunytak. Együtt legénykedtek, együtt cipelték a bornyut, együtt szenvedték át azt a nem embernek való életet, amit csak az a baka tud elviselni, aki jól tud káromkodni.

És ezeknek az embereknek nem volt egyetlen egy szánó szavuk sem a halott bajtárs számára.

Barna Pista csöndes, magába vonult legény volt. Soha sem bántott senkit, bár ő a bakák vastag tréfáinak örökös tárgya volt. Ezelőtt molnárlegény volt egy kis faluban, a szomorúságát onnan hozta magával. Sohasem tudta elfelejteni a patkót a zugó malomkerékkel, a csöndes falut, a kis templomtornyot bongó harangjaival. Talán egy leány után is busongott szegény feje; akármit beszélnek, ez a bánat még most is sok legénynek adja kezébe az öngyilkosság fegyverét. Szóval mélyebb kedélyű volt társainál, a milyen kedélyt nem jó a katonasághoz hozni, kivált mándliban.

Hamar elterjedt a hire a piacon levő falusiak közt annak, hogy egy katona agyonlötötte magát.

Az ilyen hír mindig lázas izgatottságot kelt a jó falusiak közt.

— Ki lehet? Hátha az én fiam? A mult héten is olyan szomorú levelet irt szegény... igaz, hogy csak azért volt szomorú, mert elfogyott a pénzmag. S ilyesféle gyanitgatás hangzik köztük.

Egész csoport öreg asszony törte magát be a kaszárnya kapuján. Nagy részük már előljáróba is keserves jajve-

Az öt éves mandátum. A képviselőház közigazgatási bizottsága nov. 26-án tárgyalta a képviselői mandátum meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. Már a tárgyalás elején kijelenté Szederkényi Nándor, hogy e törvényjavaslat alkotmány-politikai elvet érint, s azért nem ehhez a bizottsághoz lett volna utasítandó. — Tisza Kálmán azonban nem találja a [kérdést olyan komplikálnak, hogy külön bizottság kiküldését tette volna szükségessé. Ebbé belenyugodván, a tárgyaláshoz fogtak. Dárday Sándor előadó elfogadásra ajánlta a javaslatot, mint a mely a parlament erősítését jelenti és akarja. — Gullner Gyula és Szederkényi Nándor ellenzik a javaslatot, mert az a nép választási jogát csorbítja. Magát a választást nem óvja meg a javaslat a visszaélésektől, pedig ezen kellett volna kezdeni a reformot. Tisza az aggodalmak és kifogások ellenében csak azt tudta védelmül felhozni a javaslat mellett, hogy annak célja a népet a gyakori választási izgalmtól megkímélni. — A bizottság el is fogadta a javaslatot, s csupán a címét változtatta meg ekép: „Törvényjavaslat az országgyűlés időtartamának meghosszabbításáról.”

A jövő évi költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága csütörtökön folytatta a közlekedési tárcza jövő évi költségvetésének tárgyalását. A posta és távirida-ügyet tárgyalták. A postát a kárékpénztárak szervezésére mindössze 65 ezer forint szavaztatott meg. A távirida költségvetésénél a többség elhatározta, hogy a szolgálak lakpénze marad a régi 60 frt és nem lesz 100 frt. Akkor emelik majd föl, ha az összes csekélyebb fizetésű állami alkalmazottak fizetését megjavítják. Panaszkodtak, hogy a távirida jövedelmezősége csekély, mert a távirida igen drága. Állami vasutak összes bevételei 36 millióval, a kiadások 20 és fél millióval vannak e'óirányozva. Többen aggodalmukat fejezték ki a fölött, hogy a bevételek nem fognak 36 millióra rugni.

székelést csapott (hátha még is az ő Gyurikája), — de mint kitiint, a halott egyiknek a fia sem volt.

Hanem ha már ott voltak, ne jöttek nek légyen hiába, — és amugy derekasan nekiláttak a szegény katona siratásához.

Körülfogták, megsimogatták a képét, a lecsapzott haját szépen eligazították a homlokán és eközben keservesen sirtak, fejüket rázogatva.

— Oh a szegény, jó lélek! Milyen fiatal az ártatlan! Oh, oh, mért is kellett neki ilyen korán meghalni, mikor még élhetett volna tudja isten meddig stb. stb.

A bakák ezalatt egymásközt suttogtak. Valami csinyre készülődtek, mert nagyon hunyorgatták a szemüket.

Azután az asszonynepet kizavarták a szobából, azt mondva, hogy később bejöhetnek. Mikor egyedül maradtak, a halott kezébe egy nagy csöngetyüt kötöttek és a kéményen áthuztak egy kötelet, amelynek egyik végét a halott karjára hurkolták. A csöngetyüt lefedték egy kendővel.

Mikor imigy elkészültek, a sirató népséget ismét bebocsátották. Az öreg asszonyok ismét a terítő mellé térdeltek és imádkoztak. Majd mindtöbben tódultak be a szobába, úgy hogy alig fértek el.

Mikor már javában benne voltak az áhitatban, egy baka odakün rángatni kezdte a halott karjához erősített kötelet, aminek következtében persze a halott katona elkezdett iszonyuan csöngetni, halálra ijesztve a szegény népet.

TÁRCZA.

A katona halála.

— Adat a kaszárnya életéhez. —

Kaplár voltam egy vidéki város helyőrségében. Volt alkalmam megfigyelni azt a durva, vad életet, mely a kaszárnya szennyes, sötét szobáiban folyik, a melyben annyi nemes, érzékeny lélek szenved a poklok kinját.

A katona a kaszárnya durva világában elveszti minden fogékonyságát a nemesebb gondolkozás iránt. Allattá válik. De sohasem láttam ezt az elvadulást oly meztelenül kitűnni, mint az elmondandó eseményben.

Ködös, őszi nap volt.

A napos én voltam. Alig hogy átvettem a szolgálatot, egy baka jelenté, hogy egy közlegény agyonlötötte magát. A kaszárnya háta mögött találták egy árokban s minthogy nem ismerték rá, behozták a kaszárnyába. Ott fekszik most a hátsó udvarban, egy fiúkében, — majd csak fölismeri valaki, mert az ezredhez tartozik.

Én is oda siettem.

Már akkor sok baka állta körül a deszka-terítőt. Az öngyilkos rajta feküdt, agyagsárga arca fölfelé fordítva.

— Auf! kiáltá egy baka dörgő hangon, utánozva a reggeli ébresztést.

A többiek nevettek.

— Ennek tán még a főhadnagy ur is hiába kiáltaná az „auf“-ot, — jegyzé meg bölcselkedve az egyik.

— De megnémultál komám, — szolt

— **A vád alá helyezett bán.** A horvát tartománygyűlés nov. 26-ki ülésén eldönt Barcsics indítványának sorsa, mely a bán és Klein osztályfőnök vád alá helyezetését kívánta. A szavazás eredménye, hogy az indítványt nagy többséggel elvetették és elhatározták, hogy a tartománygyűlés az indítvány fölött napirendre tér.

— **A spanyol király halála.** Nov. 26-ról sürgönyzik Madridból: Alfonso király holttestét bebalzsamozták és Madridba fogják hozni, hol hétfőig fog ravatalon állani. A királyné holnap tér vissza a királyi családdal Madridba.

A fővárosban sok üzlet be van zárva. Eddig a legteljesebb nyugalom uralkodik. Egész Spanyolországban kiterjedt katonai óvintézkedéseket tettek. Határozottan állítják, hogy a miniszterium azt tanácsolta a királynénak, hogy a kortes összehívását a jövő kormányra bizza és a rend fontartására 60,000 főnyi katonaságot rendeljen ki.

A köztársasági párt hírlapok mérsékelt hangon írnak, de a helyzetet bonyolultnak tekintik. A karlista hírlapok koraínak nyilvánítják a karlistáknak tulajdonított terveket.

A dinasztikus balpárt kivételével a baloldali összes pártágyalatai elhatározták, hogy támogatni fogják a Sagastakormányt. A konzervatív párt vezérferfiai megígérték, hogy a regensséget támogatásban részesítik.

A királyné felvette a reina czimet. A király holttestét az Eskurialba temetik.

A szerb-bolgár háború.

— nov. 27.

Tovább folyik-e a háború, vagy megint diplomáciai utra kerül a dolog, ezt a kérdést érintik a következő újabb táviratok:

Szófia, nov. 26. Czanoff külügy-miniszter, midőn ma reggel a főhadiszállásra ment, hol az a hír volt elterjedve, hogy a szerbek békét kérnek, a csapatok által ily kiáltásokkal fogadtattott: „Nem kell a béke! Harczra az ellenséggel! Előre!

Darmstadt, nov. 26. Sándor herceg a következő táviratot kapta. „Czaribrod, nov. 26. (Délelőtt.) Ma léptük át a szerb határt és Piróthba megyünk. Vid-dinkivételével egész Bulgária megvan tisztítva a szerbektől.

Belgrád, nov. 26. Ma már hivatalosan is jelentik, hogy Szerbia a fegyverszünetet elfogadta és csapatait Pirot közelében helyezte el. A főhadiszállás jelenleg Nisben van. Ott időzik a király, kihez ma elutaztak Rajovics földmivelés és Petrovics pénzügyminiszter kik állásukról lemondásukat jelentik be a királynak, azon esetre, ha a háború nem fog folytatattatni. Azt beszélék, hogy Bulgária szintén

Vad riadalommal, egymás hátán toltak ki a megrémült gyászolók a szobából, kosarat, kendőt ott hagyva, — a bakák nagy gaudiumára. Nemsokára hallani lehetett, mint vágatnak el a kocsik a kaszárnya elől, hogy minél hamarabb kijussanak ebből a városból, ahol a halottak a becsületese emberek szemébe csöngetnek.

... Másnap eltemették a szegény Barna Pistát. A sirásához ez esetben én voltam kirendelve négy katonával.

Szomorú, nagyon szomorú egy katoná temetése. A halottat belegöngyölik egy vászon lepedőbe, bedugják a közös koporsóba. Pap nem kíséri ki, apa, anyja nem siratja, egy-két érzéketlen katona belelökí a megásott sírba.

E komor gondolatok sulya alatt a temetőben kissé félrevonultam. Egyszerre harsány nevetés hangzott felém.

Barna Pista lepedőbe burkolt teteme ott állott a sir szélén. Két baka fogta oldalt.

— Hapták! kiáltá egy baka.
A holttestet „haptákba“ állították.
— Jobbra nézz! (A holttestet ebbe a pozícióba helyezték.)
— Ruht!

Egy baka hátulról nagyot rugott a halotton, ki arczczal bezuhant a sírba.

...
A bakák jóízűt nevettek.
Ilyen a katona halála.

engedett a hatalmak óhajtásának és elfogadta a fegyverszünetet. A hatalmak javaslata azonban aligja fogha előidézni a békét, mert a bolgárok a maguk számára követelik a piróti kerületet s a szerb nép a területrészt átengedésébe semmi szin alattsem egyeztetik bele.

Bécs, nov. 26. A Polite. Correspondenz a következőket írja: A hatalmaknak fegyverszünet iránt tett lépései a bolgár kormány azon visszás intézkedése folytán, hogy chiffrizott táviratok ne fogadtassanak el, Szófiában meghiusultak. Hogy további sajnálatraméltó események megakadályoztassanak, és hogy a bolgár fejedelem a hatalmaknak további vérontás megszüntetését célzó szándékról értesüljön, Khevenhüller gróf belgrádi osztrák-magyar követ az osztrák-magyar külügyi kormánytól utasítást kapott, hogy e célból és hogy minden körülmények közt lebeszélje a bolgár kormányt arról, hogy a Szerbiába való benyomulást megkísértesse, Sándor fejedelemhez, a bolgár csapatok főhadiszállására utazzék.

Bécs, nov. 26. A „Pol. Corr.“ belgrádi tudósítója kiemeli, hogy ámbár a szerencsétlen hadjárat következtében a viszonyok minden kormányra nézve elég kellemetlenekké változtak, a lakosság legkisebb jelét sem mutatja oly izgatottságnak, melyből a nemzeti dinasztia megingását lehetne következtetni. Általában ismeretes hogy azokat az okokat, melyek Milán királyt a háború viselésére bírták, nemcsak valamennyi törvényes tényező, hanem az egész nemzet osztotta pártkülönbség nélkül.

Konstantinápoly, nov. 26. A „Pol. Corr.“ jelentése: Az itteni diplomáciai körökben az a nézet uralkodik, hogy Sándor fejedelem kivánsága szerint az ottomán biztosnak Philippopolba való küldése el fog halasztatni. Fontos okok vannak ugyanis, amelyeknél fogva Kelet-Rumélia végleges pacifikálásában nem lehet mellőzni Sándor fejedelem közreműködését. Sándor fejedelem a szerain és Európa eme bizalmának jele által, miután hódoló nyilatkozata által már lekötelezte magát, még inkább le fog köteleztetni. Tekintélye pedig, amelyet legutóbbi sikerei nőveltek, képessé teszik őt arra, hogy egyes forradalmár férfiak és csoportok ellenállását Kelet-Ruméliában sikerrel legyőzhesse.

A Sándor fejedelemnek tulajdonított szándéktól, amely szerint megakarná másítani hódolati nyilatkozatát, azért sem félnek, mert ezzel a tétivel tönkre tenné az utóbbi időben kivívott erkölcsi sikereit.

Athen, nov. 26. Delyannis kormányelnök a hatalmak képviselőivel értekezvén, ama reményének adott kifejezést, hogy a hatalmak oly rendszabályok iránt fogják egyezsége jutni, melyek a béke fentartására nézve kellő biztosíté-

Mert rabolni kellett.

Irta: Sikor Margit.

1849-ben történt. Megmászák a honvédek Budavár falát és bevették a várat. A főparancsnok két órai rablást engedélyezett.

Volt sürgés-forgás, rontás-bontás, láрма, kiabálás. A neki szabadított legények ráestek a prédára és siettek azt szétmarczangolni. Mindenki szeretett volna magával vinni valami értékes kis tárgyat e nagy nap emlékére. Mindent szétszedtek, fölforgattak, össze-vissza hánytak. Az értékes képeket leszaggatták a drága falakról, sőt még az óriási velencei tükröket is kiemelték a helyükből.

A nagy zürzavart csak egy fiatal honvéd nézte télenül, nyugodtan. Szívesen részt vett volna a többiek rombolási munkájában, de azt sem tudta, miképen fogjon hozzá? Az ő tulságosan becsületese lelke szüz volt még az éféle dolgokban.

Pedig mégis kellene rabolni valamit. A többiek kigunyolják, kicsufolják érte, hogy még csak rabolni se tud! Szégyen — gyalázat!!

És majd ha otthon elbeszéltetik vele e mai dicsőséges dolgot és kérdezik, hogy „mit raboltál?“ ő neki szégyen szemre be kell majd vallani, hogy: semmit! Nem ezt a gyalázatot csak nem hagyhatja az ő becsületese nevének száradni!

Igy okoskodott, buzditgatta magát, s már-már megindult az üdvös példák után, de aztán ismét mást gondolt.

kot foglalnak magukban. — Ha az értekezlet csak is Keletrumélia ügyével fog foglalkozni, úgy Görögország további magatartására nézve semminő ígértet nem tehet. A görög és török haderők között nem is oly nagy a különbség mint hiszik. Egyelőre nincs veszély, hogy összeütközés történhetnék, de Görögország tetemes haderőt mégis szükségesnek lát gyűjteni.

Ujdonságok.

— November 27. —

— **A király érdeklődése Szeged iránt.**

Hogy a város küldöttsége megköszönni járt ő felségénél a katonai helyőrség szaporítását, a küldöttség egyik tagja: dr. Magyar János külön kihallgatást kért, megköszönendő ez alkalommal a legfelsőbb kitüntetés, melyben részesült. Ő felsége rendkívül barátságosan fogadta a nála tisztelő szegedi polgárt és egészen közel odalépett hozzá. Dr. Magyar János ekkor így szólt:

— Hálás köszönetet mondok felséges uram, azon kitüntetésért, melyre Szeged város rekonstrukciója körüli szerény munkásságomat érdemesíteni kegyeskedett.

A felség kegyes mosollyal felelte:
— Örülök, ha valakit érdemeiért megjutalmazhatok.

Majd hozzá tette kérdőleg:
— Ön ügyvéd?
— Igen, felséges uram, válaszolta Magyar János.

Mire a felség, élénk jelét adva egyfelől Szeged iránti érdeklődésének, másfelől annak, hogy a közönség véleményét is szeretni hallani, azt kérdezte tovább:

— Hogy vannak a szegediek? Építkeznek-e még?

Elismerés illeti dr. Magyar János urat, hogy erre a kérdésre őszintén és tartózkodás nélkül felelt, őszintebben, mint a kormányférfiak, kik, úgy tetszik egyáltalában nem informáltak még a királyt végtelenül mostoha helyzetéről ennek a szerencsétlen városnak, melyet két évvel ezelőtt fényben és díszben mutattak be és melynek már akkor „boldog népéről“ beszéltek.

Dr. Magyar János igazán felelt a király érdeklődő kérdésére, azt mondva:

— Bizony szegényesen vagyunk, felséges uram, most már nem építkezünk, házaink üresen állanak, és a nagy építkezési allamkölcsönt alig bírjuk törlesztetni.

A felség elkomolyodott ezekre a — bizony ott a trón körül szokatlan — ke-

Hogy is ne! majd ő tudószakadásig czipelget valami haszontalanságot, hogy még utóbb ki is vicczeljek érte, hogy nem tudott valami más dolgot rabolni?

Nem! inkább kimegy a szabad levegőre és bámulja a napot.

Odakünn egy szép, délczeg fiu busulogatott egymagában. Ennek se volt kedve a rabláshoz. Hej! ugyis alig bírja el azt az óriási terhet, ami a szívére nehezedik és annak minden dobbanását fojtogatja. Nagy barna szemével elkeseredetten nézegeti a gyér füvet, és széles, fehér homlokára olyan komor felhő terpeszkedik, mely elég volna egy jó nyári zivatar-nak is. Talán ha kisírhatná, megkönnyebbülne tőle.

„No, pajti, még mindig busulsz azután a hütlén leány után? Hidd el, nem érdemli meg! Keress mást magadnak és éljed vele a világot! Kapsz még különbet is, nem egyet!“

A fiatal vitéz elfordította halavány arcját és nem felelt semmit. Ő tudta legjobban, milyen mély az a seb, hogy nem lehet azt begyógyítani üres beszéddel.

Igaz! van szebb leány is, mint az övé volt, talán kedvesebb is, szelleme-sebb is, de mit használ az mind neki, ha azt az egyet elvesztette? Ha azt akarja, hogy ne fájjon, ne vérezék az a darab hus a baloldalában, akkor legjobb volna azt gyökerestől kihasogatni onnan!

Ki is hasogatná, ki is tépegetné, izekre gszagatná, csak ne volna egy szegény jó öreg asszony, az ő áldott anyja, aki őt haza várja.

serü szavakra és mintegy meglepetve lépett vissza.

De ez nem zavarta meg a tisztelő szegedi polgárt és tovább folytatta nyilat-tan:

— A lakosság szaporítására, központosító intézményekre volna szükségünk, bizunk azonban felséged atyai indulatában és kormányának intézkedéseiben, hogy súlyos helyzetünk ből ki fogunk menekülni.

A felség természetesen nem válszolt e bizó óhajtásra, és kegyesen elbo-csátotta a tisztelőt. Hanem azért, remél-jük, nem veszték kárba dr. Magyar János ur őszinte szavai. Kell jönni alkalomnak, mikor maga a király veti föl majd tanácsadói előtt, hogy Szeged „boldog népé“ből még azok is keserűen panaszkodnak ma már, akik a rekonstrukció körül érdemeket szereztek. Persze azt hitték ezek a lelkes polgárok, hogy az 1883-ik évi ünnepeleskedések után más is következik még, nem csak — executió.

— **A tiszta-maros-körösi ármentesítő társulat f. hó 24-én közgyűlést tartott H.-M.-Vásárhelyen.** A közgyűlésen Szeged részéről dr. Tóth Pál tanácsnok és dr. Lázár György tisztii főügyész voltak jelen. — Miután Károlyi Tibor gróf megnyitotta a közgyűlést, fölolvastattott a társulat megalakulásának jóváhagyásáról s az alapszabályok módosításáról szóló elnöki jelentés. Hosszas és élénk vitát keltett ezen tárgy, melyben részt vettek Haviar Dániel orsz. képviselő, Horváth Gyula kormánybiztos, Draskóczy Lajos, gróf Károlyi Sándor és még többen. A vitára Haviar Dániel következő fölslólása adott alkalmat: Fájdalmasan veszi tudomásul, hogy a kormány jóváhagyta a társulat megalakulását; ő küzdött ellene többekkel, de most a bevégzett ténynel szemben meg kell nyugodnia. Az alapszabály-módosítá-sokkal szemben két körülmény kelti föl aggályát. Az alapszabályok 16-ik §-ában ugyanis eredetileg az 1871. évi 39-ik törvénycikkre történt hivatkozás, mely az árteri költségviselésnél a haszonarány elvét szentesíté. Ezen elv képezi alapját az összes vízszabályozó társulatoknak s aggdóva látja, hogy ezen törvény-cikk helyett az alapszabály módosításánál az 1884. évi 14-ik törvénycikkre történt hivatkozás, melyben a haszonarány elve határozottan kifejezve nincs s így óhajtáná, hogy ezen módosítás elvetessék s az alapszabály 16-ik §-ában az eredeti szerkezet szerint az 1871. évi 39. t.-cikkre történjek utalás. — Másik megjegyzése a tartalék tőkére vonatkozik. Az alapszabály 53. §-a szerint a társulat árvédelmi tartalék tőkéjének összege gátvonal-kilométerenkint egyezer forintban van megállapítva. Ezt talmagasnak

Azt csak nem busithatja el valami öngyilkossággal.

És gyávaság is volna! gyávaság!

Barátja oda telepedett le melléje, de ő észre sem vette az ő közeledtét. Csak álmodozott, ábrándozott arról a hütlénről tovább ...

Mikor hősünk látta, hogy rá se he-deritenek az ő vigasztaló szavaira, el-kezdte a saját dolgain törni az eszt.

Milyen jó így kényelmesen hasra feküdni az isten szabad ege alatt, és nézegetni a tiszta kék eget, belehelni az üde levegőt, a virágillatot. — Milyen boldog az, aki agyon izzasztja magát ebben a hőségben avval, hogy föl kutatja dobálja a várkastély drágaságait, hatja kapzsi lélekkel holmi fényes csecsebecsét kerit-sen magának emlékül, amit talán nem is használhat soha, legtőljebb elmutogatja egyik-másik ismerősnek! Ő bizony nem törí-marja magát ilyen kétes dicsőségért.

Nem! senki kedvéért se!

A kis újját se mozdítja meg érte!

Hej! hanem ha ahelyett a sok tarka-barka, fényes, értékes csillogás helyett, ami betölti a nagy palota termeit, oda-benn volna a természet legszebb, legdrágább, legértékesebb kincse, igéző drága gyöngyge: a kis Mariska; hej! de ro-hanna be oda! Nem tudná visszatartani két ökor se, hogy ott teremjen a piczi lábaknál, csókolgassa a bársonypuha, fehér kezecskéket, hallgassa heves dobogá-sát annak az ártatlan szívnek! Mariska! Mariska! de szeretve vagy is most tőlem!

tartja. A védőtöltesek hossza 224 kilométer s így a tartalék-tőke 224 ezer frtra rügna. — Ismerve az érdekeltség nyomasztó pénzügyi viszonyait, ismerve sokoldalú terheit, önmagunk iránti kettős kötelességnek tartja a takarékoskást. Beszéri, hogy szükséges a tartalék-tőke, de nem fogadja el az alapszabályban megállapított magas összeget. Hivatkozik az arad-békési társulatra, hol kilométerenkint 100 frtban, s a hortobágy-beretyői s ivánfenéki társulatra, hol mértföldenkint 1000 frtban van megállapítva a tartalék-tőke, mely utóbbi kilométerenkint 130—140 frtnak felel meg. Az elnöki előterjesztésben, hogy a kormánybiztos az 1884—85. évi kirovásokból 93 ezer forintot takarított meg s ez a tartalék-tőkére lesz fordítható, — megnyugtatót nem talál, mert ez összeg sokkal célszerűbben felhasználható a jövő évi költségvetés keretében a kirovások csökkentésére. Más társulatok megadták a példát, mennyi szükséges a tartalék-alapra, ő azt hiszi, 1000 frtra kilométerenkint nincs szükség, s 100—200 frt elég lesz. Kéri ezen két indítványát elfogadni. Az utána következő szónokok egy része védelmébe vette az alapszabályzat módosítására vonatkozó választmányi javaslatot s a közgyűlés névszerinti szavazással 942 szavazattal 885 szó ellenében el is fogadta azt. Ezután fölolvastatták a központi választmány jelentés- s társulati vagyon átvételé, a tisztviselők megválasztásá, a fizetések és díjak megállapítása iránt, valamint az irodai és szolgáloményzet s a gátrók létszámának és fizetéseinek megállapítására nézve tett intézkedésekről. Miután a társulati tisztiszemélyzet fizetése az 1886. évi költségvetésben a választmány propositiojához képest már föl van véve, elnök ajánlta, hogy a költségvetés vételesség tárgyalás alá s a fizetések megállapítása ennek keretében történjék. A közgyűlés némi vita után elfogadta az indítványt s megkezddte a költségvetés tárgyalását.

— **Tanító-választás.** Az iskolaszék holnap, f. hó 28-án délután 4 órákor ülést tart a széképület bizottsági termében. Az iskolaszék ezen ülésen fogja a rökusson megüresedett tanítói állást választás útján betölteni.

— **A középítészeti tanács legközelebbi ülését** decz. 1-én, hétfőn délután 4 órákor tartja meg Kállay Albert főispán elnöke alatt. Fontosabb tárgy lesz ezen ülésen a közép. tanács 1886. évi költségelöirányzatának megállapítása.

— **A horgosi országot és a vásár.** A horgosi országot még építés alatt levő része annyira elkészült már, hogy a főkapitány rendelkezéséből a vásár tartására átadják a forgalomnak. Ezzel nagyon megkönnyítetik a Szabadka, Horgos, s az erre eső más helységek és Szeged közt fennálló közlekedés.

— **Nincs bérlő a halászatra.** Nagyot esett a szegedi halászat értéke. A leg-

Elfogja keblét a csendes visszaemlékezés kísérteti varázsa. Ő is leüti fejét, éppen úgy mint az a busuló vitéz ott tőle nem meszsze s ő is belemélyeszi álmódító tekintetét a kiaszó, sárgás fübe, melyet szalmává perzselt a nap égő heve.

... Mikor még csöndes, békeesség idők voltak, és otthon volt! ... Mikor még nem volt egyéb gondja, mint-hogy megnyerje a Mariska szívet, meghódítsa magának azt a kaczagó vadgálibot! ... akkor ... oh akkor szép vörösfényes napok ragyogtak az ő szívére!

Mindennap vitt Mariskának egy csokor szép virágot s jutalmul forró kézsorítást, szerelmes mosolygást kapott. Oh! mennyire kitüntette őt Mariska a — másikk fölött! Az nem kapott a virágjádegt egyebet, mint egy halk, közönyös hídeg "köszönöm" szót. És az ő szívének milyen jól esett ez a fagyos mosoly, milyen meleg kéjjel ringatta magát annak sugarán; ami a másikat majdnem megörjítette.

Oh! és az a bál, melyet együtt töltött vele! Azok a szédítő keringők, melyekkel sebes rohamban lejtették át a termet, szívet-szívre szoritva, érezve egymásnak forró lehelletét! A gondatlan kék, a néma gyönyörű egy káprázatos hálót font szíveik köré aranyos mámorból. Nem láttak, nem hallottak semmit; csak egymás suttogását hallották! ... De mégis, mást is látott ő! Az a "másikk" ott állt a terem egy félreeső szegletében s nem vette le róluk bánatos nagy szeméit ... Szegény, szegény fiu!

utóbbi bérlés eredménytelensége megriasztotta a halászatokat, úgy, hogy csak lépést sem tettek a jogért. Ma délelőttre volt kitűzve a szegedi tiszai és marosi kis és nagy halászat jogának bérbeadására vonatkozó árverés, de nem volt megtartható, mivel bérlő egy sem jelentkezett. A bizottság újabb árverés kitűzését fogja javasolni a tanácsnak.

— **Kinevezések.** A szegedi pénzügyigazgatóság Bikfalvi Ferencz szepsi-szentgyörgyi adóhivatali gyakornokot a szegedi, Kovács Gyula segesvári adóhivatali gyakornokot a módoti kir. adóhivatalhoz VI. oszt. adótisztekké nevezte ki.

— **A tápéi uri jogok** (halászat, italmérés, kompjárás) bérbeadására nézve ma délelőtt tartott meg az árverés az I-ső tanácsosztályban. Míg a szegedi tiszai és marosi halászatra bérlő sem jelentkezett, addig ennek az árverésnek az eredménye a várakozáson felül ütött ki. Két versenyző jelentkezett s mind a kettő többet ígért a tápéi uri jogokért, mint amennyit eddig jövedelmeztek. A bérlés eddig 1500 frtot jövedelmezett évenként, ezzel szemben Bába Sándor 1755 frt 40 krt, a volt bérlő Fodor Ferencz tápéi lakos pedig 1631 frtot ígért. A bizottság a Bába-féle ajánlatot, mint a kedvezőbbet, javasolja elfogadásra a tanácsnak.

— **Síró árucikk.** Ami kiderül, amikor véletlenül rátalál a rendőrség az áldozatra, azok a ritkán előforduló esetek is igazolják, hogy Szegeden is létezik a bűnnek ama fertője, melyben a lélekjáró folyik. Hát még ami nem derül ki, amikor nem talál rá a rendőrség az áldozatra. Az éjjel a rökusi patrol egy szép fiatal leányt talált egy rökusi korecsmában. Az ismeretlen leány föltűnt kiritt szemével, ahogy a helység egyik szögletében hallgatagon s bánatosan álldogált. A rendőrbiztos kivallatta, a leány örömet panaszkodott. Herédi Anna a neve, Horgosról való szolgáló lett a városba. Cselédkönyvet váltott, szolgálatba állt s egy napon az utcán megszólította egy asszony, aki elcsalta a nagyköruton levő lakására. Rávette ez a nő, hogy hagyja el a szolgálatát, menjen hozzá, ahol jó dolga lesz. Hallgatott a csábításra s egyszerre csak azt vette észre, hogy alku-doznak fölötte. Egy másik asszony, aki a korecsolyázó téren lakik, pénzt adott érte, s miután ez sem birt vele, tovább adott rajta. Így került ide Rökusra. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított az ügyben. A vádolt lélekkufár asszonyok már kézzrekerítették a bűnhődni fognak.

— **Szörnyeteg a közönség közt.** A közönség néha különös módon szórakoztatja magát. Valahol kiröppen egy hír s mire a beszédes nyelveket be-

Szinte szájalmat érzett a mellőzött vetélytárs iránt egy perczig; de aztán ismét elfelejtette őt s lelke újra csak Mariska szépségén mulatott.

Oh, milyen felejthetetlen az a piros, tüde arcz, csillogó szem, pihegő kebel... És milyen boldogság a szerelmes embernek az, hakedveséről álmodozhatik!

De nem mindenkinek boldogság! Az a szegény pajtása ott, milyen szomorú, halavány lett tőle! Nem csak a kedve, de még az étvágya is elhagyta.

„Neki vizsem, neki fogom megmutatni!” hallatszott le egy ismerős, fátyolosított hang. — Talán kapok érte egy meleg, édes, jutalmozó mosolygást!

„Kapsz, kapsz, te gyógyíthatatlan ábrándozó” hangzott rá a kebelbarát jó kedvi válasza.

Ami álmódító vitézünk föluggott, mintha puskából lötték volna ki.

Hisz ez a "másikk"-nak a hangja volt! No tessék! Ő addig ottfönn garázdálkodott a gazdátlan jószágok között és keresett Mariskának való emléket, míg ő itt sűtkérezett a napon és várta a sült galambot, hogy a szájába repüljön.

Es majd ha hazatérnek, az a "másikk" diadalmasan fogja odanyújtani Mariskának az emléket; a legékezzelőbb bizonyosságot arról, hogy még a távolban is csak ő rá gondolt, változatlan szerelme tárgyára. És ő, mit fog ő csinálni? Szégyenkezve bevallja-e, hogy kifeküdt a napra és lustálkóva álmodozott róla, míg az a másik cselekedett érte!

(Vége köv.)

járja, valóságos szörnyeteggé hizik, amivel a gyöngye idégzettü embereket rémitgetni lehet. Egy ilyen szörnyeteg rémhirt cipeltek czipelék-utcárára, kávéházból-kávéházba az emberek tegnap óta. Kettős gyilkosság, vérfagyasztó családi dráma, gyilkos férj, ilyen neveket adtak a szörnyeteg hírek, melyet egy helybeli családról költöttek. A részletek is rendelkezésre állottak: a vérengző férj bezárta nejét és irgalmatlanul lelötte, aztán mikor a nő ott fekünt véreben, a gyilkos férj önmagát lötte agyon. Az emberek elhalványultak s czipelték tovább a szörnyetegot, úgy, hogy még ma délelőtt is rémitgették vele egymást. A kíváncsiabbak titokban kérdézősködtek a rendőrségnél, ahol persze semmit se tudtak a dolog fölől. Ezek aztán úgy gondolkoztak, hogy hátha a rendőrség titkolja s lehetett látni, amint kerekre nyílt szemekkel, figyelő mozdulatokkal egyenkint összeverődtek azon az utcán, ahol az állítólagos rémeset történt s a túlsó oldalról lestek be a „legyilkoltak” boltjába ... egy jel, egy mozzanat elég. A boltban minden olyan szomorúan nézett ki, egy kis barna lányka tűzöget a gépen lecsüggesztett fűvel ... tán sir, a kíváncsiak közelebb mennek és a perczben a boltba vezető szobából ingujjban előlép a „gyilkos” és „öngyilkos” férj s nevetve forgatott a kezében egy kaptafát.

— **A czirkuszból.** Megvartuk a második előadást, a máit s bátran ajánlhatjuk Konrádi Lina asszony czirkuszát a közönség pártfogásába. Megérdemli azt. A Suhr-féle társulatnál, melyet a közönség annyira kedvelt, sokkal jobb ez a társulat, melynek tagjai ügyesebbek, sokoldalubbak. Szébbnél szébb lovakat mutattak be a két estén; a nemes, kitűnően idomított állatok produkciói meglepték a közönséget. A mai előadás szereplői közül is Konrádi Lina uró és Bonó ur, a kitűnő lovas, emelkedtek ki bámulatos produkcióikkal. Az igazgató a legügyesebb lovornő, ki valaha Szegeden megfordult, kitűnő lóidomító s ma este a szép „Leon” erdélyi lovon ragadta tapára a közönséget. Ezenkívül léggymaszárikai mutatványaival is bámulatot kellett. Bonó ur bravour-ugrást a futó paripa meztelen hátára nagy hatást tettek. Ez a lovar tulész az ifju Suhron. Zajos tetszésnyilvánításban részesült a kis Szedlaczek Ida, e gyermek-leány, ki egy nyergeletlen ponyn ügyeskedett. Jól mulatott a közönség Almássi, a „kaucsuk-ember” bohóságain. Közönség közepes számmal volt jelen.

Érdekessé a lapunk mai számában közölt szerencsejelentés Heckscher Samuel senr. hamburgi czégtől, mely a nyeresémeny pontos és diszkrét kifizetése által jó nevet szerzett magának.

Közgazdaság.

Az országos sertésvásár.

Nov. 27.

Az első esztendő, mióta a szegedi országos sertés vásárt életbeléptették, nem hozta meg a kívánt eredményt. A negyedik országos sertésvásár az Szegeden, mely ma kezdetét vette s nemhogy javultak volna az állapotok, hanem egyre kedvezőtlenebb az eredmény. A szegedi piactól régen elszoktatták a vidéket; nehéz azt visszahódítani, különösen az olyan vákok mellett, mint aminők a behozatal után itt szednek. A szegedi piac drágaságával közéről sem állhatja ki a versenyt a többi vidéki városok piacainak olcsóságával. Ebben rejlik az oka annak, hogy a szegedi országos sertésvásár nem nyerhet nagyobb lendületet.

A mai vásárra összesen 6—700 darab sertés hajtattott föl résztint Torontálmegyéből, résztint Bánátról. A jószágokból mintegy 400 kövér minőségű volt, a többi sovány. A keresletnek nem felelt meg a földhajtás nagysága.

A kövér jószágok mind elkeletek, s a soványak is nagy keresletnek örvedettek.

Az árak a lefolyt héten jóval emelkedtek s a jószágok a legjobb árakon keltek. A kövér sertés métermázsája 1 évesig 36—37 frton, 2 évesig 38—40 frton vásároltatott. A soványoknak is jó árak volt.

Még holnap tart a vásár, további felhajtásra azonban nem lehet számítani.

Legújabb.

A szerb-bolgár háború.

— nov. 27.

A nap eseménye, hogy a bolgár hadsereg átlépte a szerb határt. A bolgárok nagy lekesedéssel, a győzelemtől fanatizálva vonultak Szerbia területére, ahol mint az alábbi késő éjjel érkezett táviratunk jelzi az első összeütközés már meg is történt.

Táviratunk a következők:

A bolgárok Szerbiában.

Szófia, nov. 27. (Éjfél után 1 órákor.) A bolgár táborból, mely 5 kilométernyire van Pirottól, nov. 26-án délután fél 3 órai kelettel a következőket jelentik: A bolgár csapatok élükön Sándor fejedelemmel, egy órákor vonultak be lelkes kiáltások közben Szerbiába.

A bolgár hadsereg zöme előre nyomult a síkságon, Pirottól mintegy öt kilométernyire. A szerbek tegnap óta elhagyták a centrumban, Góindol mellett elfoglalt állásaikat. Csak reggel volt némi csatározás a jobb és balszányon.

A szerbek Pirot előtt és a várost uraló magaslatokon összpontosították haderejük nagyobb részét, több üteg tüzérséggel együtt. Az ütközet 4 órákor vette kezdetét. A szerbek wakacsul védtek magukat, de a bolgárok 6 óratájban mégis elfoglalták a Pirottól balra eső hadállást. A harc alkonyatkor ért véget.

Szófia, nov. 26. (Este 10 órákor.) A Havas-ügynökség jelenté: Hír szerint Oroszország, Auszria-Magyarország és Németország lépéseket tettek a bolgár kormánytól az ellenségeskedések megszüntetése iránt. A bolgár kormány még eddig nem válaszolt. Widdinnél még mindig bolgár területen állanak a szerb csapatok. A bolgár hadsereg Pirot felé vonul.

Szófia, nov. 27. Itt nagy öröm uralkodik. A lakosság lelkes hangulatban van a csatáról érkező hírek miatt. Sándor fejedelem ma reggel 50 ezer emberrel átlépte a szerb-bolgár határt és megszállotta a szerb területet. Alig 10 kilométernyire van Pirottól és várják, hogy a fejedelem serege még ma megérkezik Pirotba. A hadsereg köréből érkező hírek ecsetelik a csapatok lelkesült hangulatát.

Belgrád, nov. 27. Nisből érkező jelentések szerint úgy látszik, hogy a hatalmak ottani képviselőinek fölshólítása az ellenségeskedés megszüntetése iránt, már Pirot előtt találta a bolgárokat, és megakadályozta azok előnyomulását. Magánhírek szerint a szerb főhadiszállás tegnap Ak-Palankába és Nisbe tétetett át. A legújabb hivatalos jelentés szerint a szerb csapatok a rossz időjárás miatt vonultak vissza Pirotig s azért, hogy kitűnjék Szerbia hajlandósága az ellenségeskedések megszüntetésére. A második tartalék egyes csapatai ma mentek Nisbe, de újabb csapatok nem fognak menni, mert az ellenségeskedések folytatása katonai, pénzügyi és politikai okoknál fogva nem valószínű többé és a diplomai körök közellévők tartják a békekötést. A Timok-hadseregről nincsenek pozitív hírek.

A szerbek győzelme.

Belgrád, nov. 27. (Éjfél után.) A szerbek Pirotnál várták készen az előnyomuló bolgár hadosztályt. Az első összeütközés Pirot mellett a bolgárok vereségével végződött. A bolgárok nagy veszteséggel vonultak vissza, mintegy 2500 em-

